

Nagyböjt 1. vasárnapja

Lk 4,1–13

Megkísértette az ördög

Sok szakértő olvasta ezt a történetet, és igen különbözően értékelte. Akadnak biblikusok, akik úgy vélik, hogy ez az elbeszélés pusztán erkölcsi buzdítás, amely Jézussal soha nem esett meg, csak az evangélista ezzel akarta a tanítványokat erkölcsileg motiválni. A másik szélsőséges nézet szerint ez a történet elejétől a végéig így történt meg, ahogyan le van írva. Mind a két vélemény nehezen tartható. Kétségtelen szimbolikus történetről van szó, de minden valószínűség szerint Jézus saját tapasztalatát mondta el. Jézus vagy az evangélista természetesen jelképes nyelvezetet használt, mely alkalmas arra, hogy az olvasót vagy a hallgatót elgondolkodtassa saját erkölcsi állapotáról.

Jézus pusztai elvonulása tudatosan hasonlít Mózes és Illés cselekedetéhez. A nagy vallási vezetőknek szüksége volt arra, hogy az Istennel kettésben tisztazzák a jövőt. Ez adja ennek az elbeszélésnek is a spirituális keretét. Nem hétköznapi környezetben születik meg a kísértés, hanem olyan szituációban, amelyben Jézus missziós küldetésének tisztázása végett vonult el az emberektől.

A vallási vezetőket is sok esetben alantas kísértések nyugtalanítják, a megváltói szent feladatot is körülveszik az emberi indulatok. A történetnek valóban van pedagógiai üzenete is, hiszen mindenki, aki nagy feladatra vállalkozik, átéli ezeket a dilemmákat. Meg kell kérdeznie magától, vajon a hírnév, a gazdagság vagy a hatalom miatt vállalkozik bizonyos feladatra. Nincs borzasztóbb látvány, mint a hangzatos, nagy szavakat használó öntelt ember. De az is visszataszító, ha valaki a hírnevét forintosítja. A legnagyobb kísértése minden teremtett embernek a hatalom. Egyesek szerint az ember rengeteg dologról képes lemondani, de a hatalomról szinte alig.

Jézus elbeszélésének állomásait jól követhetjük nyomon, bár az elbeszélés két változata az evangéliumban eltérő sorrendben tárja elénk a Jézusra váró kísértéseket. A görög „diabolosz” szót jelen esetben ördöggel fordítjuk, de jelent még eltérítőt is, jelenti azt, aki rágalmoz vagy becsap. A történetben mindegyik jelentése él ennek a szónak. A modern ember nem tudja elképzelni az életét úgy, mint

akit démonok vesznek körül. Az antik ember viszont pontosan az ellenkezője volt. Sőt a Jézus korabeli írások hemzsegték a démonikus leírásoktól és utalásoktól. Azt mondhatjuk, hogy az Újszövetség írói nagyon csínján bántak az effajta leírással, de mi, „felvilágosult” emberek még ezt is sokalljuk. Azt azonban már nem tudjuk megmondani, milyen különös kapcsolatban állunk a gonosszal, és hogy miként kezd a gonoszság hatni bennünk. Sőt arra sem vagyunk képesek, hogy szétválasszuk az embert és a gonoszságot.

De a gonoszság létezik, sőt meg tudja fertőzni legszebb elképzeléseinket is, nagylelkű terveinkbe is belopózik. Úgy tűnik, ebből a szempontból mindenki számára fontos történetről, Jézus fontos kinyilatkoztató tapasztalatáról van szó ebben a elbeszélésben. Nem csak Jézus életével kapcsolatos ez a jelenség, hanem velünk is. Sőt, Jézus, aki az evangéliumban Isten fiaként lép föl, ezen a történeten keresztül jobban megtudja mutatni hozzánk kötődő emberségét. Nyilvánvalóvá válik ebből a történetből, hogy Jézus mindenben hasonló lett hozzánk a kísértésben is, egyedül a bűnt kivéve. Mi legtöbbször elbukunk, de Jézus állta a kísértő rohamait.

Bűnös állapotunkban jó föltekinteni arra, aki közösséget vállalt velünk, de felülemelkedett ezen az állapoton, kivonta magát a hírnév, a gazdagság és a hatalom lapvető kísértései közül. Mi is csak ezektől szabadulva tehetünk igazán nagyot és olyat, amiért üdvösséget is remélhetünk.

A kísértéssel küzdő tanítvány imája

Uram, Istenem, pusztába vezettél. Sötétségbe, fagyba, hőségbe, magányba.

Uram, Istenem, kísértésbe vezettél. Egybe, kettőbe, százba, számtalanba.

Uram, Istenem, elbuktam volna. Egyszer, kétszer, százszor, számtalanszor.

Uram, Istenem, te velem voltál. Sötétségben, fagyban, hőségben, magányban.

Uram, Istenem, gyengévé tettél, hogy erősséged megmutasd.

Uram, Istenem, erőssé tettél, hogy gyengédséged megmutasd.

Köszönöm.